
Pięćdziesięciolecie odzyskania niepodległości

Palestra 12/11(131), 11-12

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

CENTRALNA AKADEMIA ADWOKATURY

W dniu 7 grudnia 1968 r. odbyła się w Warszawie uroczysta akademia, zorganizowana przez Naczelną Radę Adwokacką z okazji 50 rocznicy odzyskania niepodległości Państwa Polskiego.

Akademii otworzył Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Stanisław Godlewski, który po powitaniu Wiceministra Sprawiedliwości dra Józefa Szczęsnego, Prezesa Sądu Najwyższego Franciszka Wróblewskiego, przedstawicieli władz naczelnych PZPR, SD i ZSL oraz licznie zgromadzonych członków organów samorządu adwokackiego z całego kraju i adwokatów — wygłosił następujące zagajenie:

„Uroczystość rocznicowa 50-lecia odzyskania niepodległości Państwa Polskiego stwarza szczególną okazję do retrospektywnego spojrzenia na naszą przeszłość narodową i historię adwokatury w tym okresie. Historyczna ocena naszej przeszłości państwowej była przedmiotem oceny politycznej na XII Plenum KC PZPR i na Centralnej Akademii w Lublinie, a ponadto przedmiotem licznych wypowiedzi publicystycznych i analiz naukowych. Dlatego wydaje się rzeczą celową, żeby przy okazji obecnej rocznicy spojrzeć także na historię adwokatury.

Nie dlatego, by szukać tam wzorów, ale by wyciągać z niej wnioski i przestrogi. Dziś trzeba myśleć przede wszystkim o przyszłości, do której drogę wytyczył V Zjazd Partii.

Socjalistyczna adwokatura w 50-lecie niepodległego bytu państwowego Polski jest organizacją zawodu adekwatną do współczesnych stosunków gospodarczych i politycznych. Taka adwokatura w swej formie i treści jest następstwem przemian, jakie zachodzą w świadomości społecznej jej członków.

Nie była to droga łatwa. Tradycjonalizm organizacji zawodu i konserwatyzm myślenia stanowiły główne przeszkody zmian jakościowych w adwokaturze. Działalność bowiem adwokatury jest działalnością w nadbudowie, która zawsze jest następstwem zmian w bazie, w strukturze ekonomicznej. Dlatego zmiany świadomości zachodziły z opóźnieniem w stosunku do zmian ustroju gospodarczego. Była to wprowadzenie prawidłowości rozwoju stosunków społeczno-ekonomicznych, ale stwarzała ona poważne trudności w dostosowaniu organizacji i pracy adwokatury do aktualnych zadań.

Jest jeszcze wiele do zrobienia w tej dziedzinie, ale droga rozwoju jest wyraźnie zaznaczona. Przejście od pierwszego 20-lecia niepodległości o ustroju kapitalistycznym, w którym adwokatura stanowiła sumę kilkunastu tysięcy indywidualności zawodowych i chyba niewiele mniej-

szą liczbę indywidualnych postaw społecznych i politycznych, stwarzało poważne trudności w dokonaniu zmian jakościowych po powstaniu Polski Ludowej.

Dwadzieścia lat trzeba było, żeby te zmiany jakościowe nastąpiły w sposób wyraźny. Dziś adwokatura stanowi zintegrowaną grupę zawodową, rozumiejącą dostatecznie dobrze interes społeczny i swoją rolę w organizacji wymiaru sprawiedliwości, a nie tylko swoje partykularne interesy. Obecne zaangażowanie społeczne i polityczne adwokatury jest wynikiem głębokich zmian w świadomości, co pozwala adwokataturze dostrzegać konieczność współdziałania w kierunku socjalistycznego budownictwa w naszym kraju.

Pamiętać jednak trzeba, że adwokatura będzie nadal przedmiotem zainteresowania wrogich ideologicznie ośrodków, przedmiotem nacisku ze strony dywersyjnych środków masowego przekazu, jak również rewidjonistycznych inspiracji. Obecnie adwokatura zna mocodawców tych ideologii, a jednocześnie osiągnęła ona konieczną dojrzałość polityczną, by móc ocenić, komu służą ci ideologiczni «doradcy».

Pozwoliło to zająć całej adwokataturze jasne polityczne stanowisko w problemach naszego życia społecznego, a w szczególności co do kierunków rozwoju naszego kraju, rozwoju nakreślonego tezami na V Zjazd i uchwałą tegoż Zjazdu.

Adwokatura obecna dostatecznie dobrze rozumie kierowniczą rolę Partii w kształtowaniu socjalistycznego rozwoju Polski Ludowej, a drogę nakreśloną przez Partię i Rząd uważa za wytyczną rozwoju stosunków również w adwokataturze.”

Następnie adw. Zygmunt Kropiwnicki wygłosił referat poświęcony adwokataturze polskiej w latach 1918—1968.*

Na zakończenie odbył się koncert w wykonaniu prof. Wandy i Marii Wilkomirskich.

---

* Referat będzie ogłoszony w jednym z następnych numerów „Palestry”.